

VETERINÀRIA

Els efectes de la crisi en la professió veterinària a Balears

Presentada la primera vacuna contra la leishmaniosi canina

El COVIB celebra la seva assemblea general ordinària

Retirat un eutanàsic dels prestatges d'un comerç xinès de Palma

Seguretat Alimentària # jubilats # VSF # cas clínic # assessoria # els nostres centres # perfil col·legial

SABEMOS CÓMO CUIDARLE

Ahora elige usted...

Nadie conoce mejor que A.M.A. sus necesidades, por eso le **mantenemos su actual bonificación** al contratar cualquiera de nuestras 4 modalidades de seguros para su automóvil.

Ahora además, le ofrecemos nuevas coberturas con mayor servicio:

- Asistencia jurídica 24h
- Asistencia de grúa en viales no aptos
- Reparación in situ por avería
- Obtención y envío de duplicado de llaves por robo o pérdida

✓ **Más de 500.000 asegurados**

✓ **94 oficinas en España y Portugal**

✓ **Más de 45 años con el sector sanitario**

- **A.M.A. Palma de Mallorca 971 71 49 82**
- **Barón de Pinopar, 10 C.P. 07012**
- **pmallorca@amaseguros.com**

editorial

sumari

- AVEPA: Cursos	4
- Seguretat alimentària	5
- Veterinaris Sense Fronteres	6
- Portada: Efectes de la crisi en la veterinària	7
- Perfil col·legial: Roberto Vera	11
- Actualitat: Taller comunicació	12
- Actualitat: Vacuna contra la Leishmanà	13
- Actualitat • Noms del COVID	14
- Actualitat • Obituari	15
- Actualitat: Reunió amb l'Ajuntament de Palma	16
- Cas Clínic: Presentació • Col·legi • Actualitat	17
- Els nostres centres veterinaris: Clínica Veterinària Jesús	18
- Col·lectiu de Veterinaris Jubilats La història de la Veterinària a les Illes Balears	20
- Assessoria Jurídica • art al COVID	21
- Cas clínic: Resolució	22
- Ibabsa: Virus Schmallerberg	23

Ara més que mai

Era difícil imaginar fa uns anys que la crisi econòmica que començava en aquell moment estaria avui tan arrelada entre nosaltres. Un deute públic desbordat, un inimaginable ajust pressupostari als comptes públics, acomiadament de treballadors, impagaments de feines, tancament d'empreses, un atur insuportable i nombroses famílies al límit de la indigència: unes terribles perspectives al dia d'avui i una sensació de gran incertesa en el futur proper.

I els veterinaris, com a membres d'aquesta societat, no en quedem al marge; de fet ho experimentam directament: acomiadaments i rescissions de contractes, baixada considerable d'ingressos, inestabilitat laboral: tot són cares de la mateixa moneda, tant en els companys que fan feina en el sector privat com en el públic.

Però les persones no som els únics afectats: per una banda, observam diàriament com repercuteix la crisi en la salut i el benestar dels animals, amb una remarcable disminució dels doblers per al desenvolupament dels programes sanitaris que hi destinen tant els mateixos propietaris com la pròpia administració, i per altra, el notable increment dels abandonaments. Una situació complexa amb probables conseqüències a mig termini, per a la salut pública a les nostres illes.

En front d'una situació tan greu és necessari fer el millor ús dels recursos disponibles i cercar l'eficiència a totes les actuacions professionals. I, sobretot, actuar de forma professional, amb la responsabilitat que la societat demanda, fugint de conductes que no s'ajusten a un comportament ètic i fent el possible per no caure en actituds economicistes que tant desprestigien als que les realitzen i a la resta de la professió. És sense dubtes, en moments com aquests, quan el COVID assumeix el seu rol de defensor dels interessos professionals en totes les seves vessants. I al mateix temps, entenent la difícil realitat actual, és ara quan el Col·legi ha de seguir reclamant als poders públics que la salut animal, en totes les seves vessants, sigui considerada com el que és: un eix prioritari des dels punts de vista sanitari, econòmic i social.

La vocalia d'AVEPA a les Illes fixa el calendari de Formació Continuada per a 2012

CALENDARIO FORMACIÓN CONTINUADA 2012										
VOCALÍAS	I CATALUÑA	II ARAGÓN-RIOJA	III VALENCIA-MURCIA	IV MADRID-CENTRO	V ANDALUCÍA-EXTREMADURA	VI NORTE	VII GALICIA	VIII EUSKADI-NAVARRA	IX BALEARES	X CANARIAS
ENERO										
FEBRERO										
MARZO	Traumatología 3 Barcelona			Urgencias 3 Madrid			Exóticos 3 Santiago			
ABRIL		Urgencias 14 Zaragoza	Urgencias 21 Valencia		Exóticos 21 Sevilla	Traumatología 14 Oviedo	M. Interna 21 Santiago		Exóticos 14 Mallorca	Traumatología 21 Las Palmas
MAYO	Exóticos 12 Barcelona				Traumatología 26 Málaga	M. Interna 12 Oviedo		Urgencias 12 Bilbao	Urgencias 26 Mallorca	M. Interna 26 Las Palmas
JUNIO		Traumatología 2 Zaragoza	M. Interna 16 Alicante	M. Interna 9 Madrid				Exóticos 2 Bilbao		
JULIO										
AGOSTO										
SEPTIEMBRE	M. Interna 15 Barcelona	Exóticos 29 Zaragoza	Traumatología 29 Valencia	Exóticos 22 Madrid	Urgencias 15 Sevilla	Urgencias 29 Oviedo	Urgencias 22 Santiago	Traumatología 15 Bilbao	M. Interna 29 Mallorca	Exóticos 15 Tenerife
OCTUBRE	SEVC - Barcelona 18 al 21 Octubre 2012									
NOVIEMBRE	Urgencias 17 Barcelona	M. Interna 10 Zaragoza	Exóticos 17 Alicante	Traumatología 24 Madrid	M. Interna 17 Málaga	Exóticos 24 Oviedo	Traumatología 10 Santiago	M. Interna 24 Bilbao	Traumatología 17 Mallorca	Urgencias 24 Las Palmas
DICIEMBRE										

La vocalia balear d'AVEPA ha donat a conèixer el calendari de Formació Continuada per enguany, que comprèn cursos sobre exòtics (14 d'abril); urgències (26 de maig); medicina interna (29 de setembre) i traumatologia (17 de novembre).

El monogràfic d'exòtics, que duu per títol 'La clínica imprescindible de petits mamífers per veterinaris generalistes', serà el primer i suposa una introducció a la medicina de mamífers exòtics a partir de procediments imprescindibles i amb un caràcter eminentment pràctic. El curs permetrà als clínics realitzar un examen general bàsic i detectar les patologies més habituals en conills i fures.

La jornada sobre urgències, per la seva banda, ha estat titulada amb el suggeridor títol 'Com un pacient comú es converteix en un pacient de cures intensives', i més endavant se'n donaran més detalls.

Podreu trobar informació més detallada sobre els cursos a www.avepa.org

4

Especialitats veterinàries, a Còrdova

En el moment del tancament de la revista se celebrava a la Facultat de Veterinària de la Universitat de Còrdova, l'onzè Congrés d'especialitats d'AVEPA, un encontre que arriba a la seva maduresa amb un gran nivell tècnic i amb l'esperança de poder superar l'afluència de l'edició anterior. Hi foren els grups d'Anestèsia; cardiologia; dermatologia; diagnòstic per imatge; emergències i cures intensives; endoscòpia i cirurgia endoscòpica; etologia i conducta animal; gestió i administració de centres veterinaris; medicina i cirurgia en animals exòtics; medicina felina; medicines holístiques integratives; medicina interna; neurologia i neurocirurgia; oncologia veterinària; rehabilitació i fisioteràpia veterinària; reproducció i pediatria d'animals de companyia i traumatologia i ortopèdia.

El Curs d'Hematologia arriba a Eivissa

Pachi Clemente impartí el passat 17 de març a l'hotel Los Molinos d'Eivissa el curs d'Hematologia, organitzat per la vocalia d'AVEPA a les Illes. Clemente, professor associat del departament de Medicina y Cirurgia Animal de la Universitat Cardenal Herrera-Ceu de València des de 2003, parlà sobre els diagnòstics d'anèmia a la clínica i sobre alteracions immunomèdies, entre altres aspectes.

I el de cardiorespiratori a Menorca

Els manescals Mar Félix i Lluís Riera 'aterraren' a Maó el dia 17 de març. Allà compartiren amb una desena de veterinaris clínics els seus coneixements tècnics sobre 'cardio', en una entretinguda vetllada a l'Hotel Capri. Entre altres temes, es revisaren casos de cirurgies cardíques, de patologia cardíaca felina, de malaltia mitral, de cardiomiopatia dilatada, vessament pericàrdic, etc.

Fotos cedides per Avepa

Situación sanitaria de las enfermedades porcinas de control oficial en las Islas Baleares

Actualmente, en el marco del control oficial de las enfermedades de mayor importancia que afectan al ganado porcino, los programas llevados a cabo por la administración central junto con la autonómica, tanto de vigilancia y control (para la peste porcina africana-PPA-, la peste porcina clásica-PPC- y la enfermedad vesicular porcina-EVP-) como de lucha y erradica-

sanitarias para la detección precoz de la PPA, la PPC y la EVP, y regular un plan de vigilancia que permita garantizar en España el mantenimiento del estatus sanitario de "libre" frente a ellas. Así, este plan de vigilancia establece el muestreo serológico anual que tiene que llevar a cabo cada comunidad autónoma, en función del censo y del riesgo epidemiológico.

Gracias a las diferentes normativas cada vez más exigentes en relación con la enfermedad que se han ido aprobando (el Real Decreto 360/2009, de 23 de marzo ha supuesto el impulso definitivo) junto con el esfuerzo del Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente, las comunidades autónomas, los ganaderos, las ADS y los veterinarios, la situación epidemiológica de la enfermedad de Aujeszky en nuestro país ha ido mejorando de forma continua y progresiva.

El paso más importante para el reconocimiento de España como libre de la enfermedad ha sido la inclusión de todo el territorio español como país con Programa aprobado de control frente a la enfermedad de Aujeszky dentro del anexo II de la Decisión 2008/185/CE, de 21 de febrero, por la que se establecen garantías suplementarias en los intercambios intracomunitarios de animales de la especie porcina en relación a la enfermedad de Aujeszky (inclusión aprobada por el Comité Permanente de la Cadena Alimentaria y Sanidad Animal de la Comisión Europea el pasado 1 de julio de 2010, con el voto favorable por unanimidad de los 27 Estados Miembros).

En el caso de nuestra comunidad autónoma, las bases establecidas por los sucesivos reales decretos se han desarrollado y adaptado a mediante programa anuales de lucha, control, y erradicación de la enfermedad de Aujeszky.

Los buenos resultados obtenidos de la aplicación de estos programas han permitido alcanzar una tasa de prevalencia de la enfermedad igual al 0% para todas las islas y la obtención del estatus de oficialmente indemne de la enfermedad de Aujeszky para las islas de Menorca, Eivissa y Formentera. En la isla de Mallorca, los sectores implicados continúan aunando esfuerzos para conseguir que también sea declarada, en un futuro próximo, oficialmente libre de la enfermedad de Aujeszky.

ción (para la enfermedad de Aujeszky) han logrado situar a la ganadería porcina de todo el territorio español en un elevado estatus sanitario.

Desde el punto de vista epidemiológico, estas enfermedades no están dentro de las llamadas "emergentes", ni clínicamente tienen la importancia de otros procesos víricos como los provocados por el PRRSV o los circovirus porcinos. Sin embargo, la aparición de cualquiera de estas enfermedades (PPA, PPC EVP o la enfermedad de Aujeszky), sin desdeñar las consecuencias sanitarias, supondría unas graves pérdidas económicas para el sector derivadas de las limitaciones comerciales, y la prohibición de las exportaciones, tanto para animales vivos como para sus productos.

Plan de vigilancia serológica del ganado porcino

El Real decreto 599/2011, de 29 de abril, tiene por objeto establecer las medidas

Una vez distribuida la población de estudio entre las diferentes comunidades autónomas, corresponde a la autoridad competente de cada una de ellas seleccionar las explotaciones a muestrear en función del mayor riesgo de infección.

Programa de Lucha, Control y Erradicación de la Enfermedad de Aujeszky

La diferente situación sanitaria frente a la enfermedad de Aujeszky en los distintos países europeos hace que esta enfermedad se comporte como una barrera comercial. En una Unión Europea sin fronteras, el estatus sanitario frente a una enfermedad sigue siendo uno de los factores decisivos en el libre movimiento de mercancías, y en el caso de la enfermedad de Aujeszky el nivel sanitario de los países que componen la Unión Europea no es el mismo para todos ellos.

Secció Sanitat Animal
Direcció General Medi Rural i Marí
Govern de les Illes Balears

Es presenta a Mallorca la campanya “Parin, aquí hi viu gent”

En quinze anys pot acabar-se la pesca a Àfrica a causa de l'acció de les multinacionals. La Unió Europea és la tercera potència pesquera mundial amb una flota de més de 86.000 vaixells. Espanya posseeix el 67% de la flota europea que pesca en aigües extracomunitàries. La seva activitat suposa una amenaça per a la sobirania alimentària d'Àfrica Subsahariana. Només en un any inversors estrangers s'han fet amb 32 milions d'hectàrees de terres fèrtils a Àfrica per conrear; en la seva majoria, productes amb els quals fabricar agrocombustibles. A Moçambic s'han comprat extensions de terres fèrtils majors que tota la superfície agrària útil d'Andalusia per plantar jatrofa, una planta que no es menja i que és usada per produir 'biodiesel' per als nostres cotxes.

“Aquesta Campanya ens toca, ens afecta, ens compromet. El peix que menjem és el que deixarà d'alimentar a alguna família africana. El 'biodiesel' del transport públic que utilitzem procedeix de recursos que abans eren dedicats a produir menjar a Àfrica. Els governs que votem no estan prenent les mesures suficients per tallar aquest problema. Els nostres actes defineixen el món que volem”, assegurarà Farrés.

A través de www.aquivivegente.org la ciutadania pot enviar una carta al Ministeri d'Afers exteriors i Cooperació sol·licitant mecanismes de control que impedeixin que algunes empreses segueixin provocant més fam a Àfrica

“Les causes de la fam a Àfrica no cal cercar-les solament a la sequera o en les catàstrofes naturals. En gran part, està provocada per accions d'empreses i governs estrangers que fan a Àfrica el que legalment està prohibit als seus països d'origen”. Amb aquestes paraules, Xavier Farrés -delegat de Veterinaris Sense Fronteres a Balears- presentà el passat 26 de gener a Palma la Campanya ‘Parin, aquí hi viu gent’ (www.aquivivegente.org) que pretén sumar suport de la ciutadania perquè es regulin les pràctiques de les multinacionals i es sancionin aquelles que vulnerin el dret a l'alimentació. Per a això es pot entrar en www.aquivivegente.org/actua i enviar una carta al Ministeri d'Afers exteriors, amb peticions molt concretes sobre les responsabilitats del govern espanyol en el dret a l'alimentació.

Una sorprenent instal·lació, realitzada amb caixes de supermercat, carrets de compra i audiovisuals romangué a l'Estació Intermodal fins el 31 de gener. La mostra explicava amb dades i exemples concrets com les accions de nombroses multinacionals estan destruint la sobirania alimentària a Àfrica. A més, el dissabte 28 de novembre se celebrà en el mateix lloc un Taller de conta contes a càrrec de Víctor Uwagba, i el diumenge, l'espectacle de titelles ‘Una història de closques’. També hi hagué visites guiades dirigides a joves als matins.

La instal·lació romangué sis dies a l'Estació Intermodal de Palma. Explicava amb dades i exemples concrets com les actuacions de moltes multinacionals destrueixen la sobirania alimentària a Àfrica

La crisi: Una nova companya de viatge

La conjuntura econòmica actual s'ha estès per totes les àrees productives de l'economia. Com no podia ser d'una altra manera, també ha afectat la professió veterinària

L'any 2008 començarem a sentir a nivell global que érem en crisi. Els mitjans de comunicació feien referències contínues a la 'tocada' conjuntura econòmica i retrataven sovint casos sonats de tancaments d'empreses, d'inicis d'Expedients de Regulació d'Ofici (ERO), d'increment de les taxes d'atur i desocupació, de la presa de mesures polítiques per fer front a

aquestes vicissituds... Els conceptes 'Lehman Brothers', 'hipoteques de fems' o 'brots verds' passaren de l'absoluta inexistència a formar part del nostre vocabulari en les converses en els cercles d'amics o a la barra del bar, durant el cafè del matí. També se donaven els primers casos al nostre voltant, en el dia a dia quotidià, en veure que el veí tancava el seu negoci

o que l'amic o el familiar quedava sense feina. El primer món havia entrat en crisi i, tard o d'hora, ens acabaria esquitxant a tots com una espècie d'efecte dominó. A Europa, el Banc Central Europeu havia estat incapaç, com la resta del món, de preveure l'arribada de la crisi i prengué les primeres decisions amb retard: Imposà mesures d'austeritat i contenció de la despesa pública, dificultant a productors i consumidors l'accés al finançament. A Espanya, la situació afectà especialment els sectors de la construcció, immobiliari i financer, situant els responsables de les entitats bancàries en el punt de mira. Finalment, el deute públic, que no havia aturat de pujar, acabà ensorrant-ho gairebé tot, creant un panorama pessimista i descoratjador. D'això ja n'han passat cinc anys, cinc anys en els quals la gent ha tingut temps de veure que la crisi no és un fenomen passatger sinó més bé una visitant que ha vingut per quedar-se i, ho vulguem o no, conviure amb nosaltres. Però, com ens ha afectat als veterinaris, aquí a Balears? Hem sabut gestionar-la adequadament o, pel contrari, davant una situació d'aquesta magnitud no s'ha pogut fer més que deixar-la passar?

Com espectadors passius han assistit als canvis els manescals de camp. El col·lectiu passa per una situació complicada que s'ha vist agreujada per l'anunci del Govern Balear de no seguir comptant amb els seus serveis per dur a terme les campanyes de sanejament i identificació de les explotacions ramaderes. Els veterinaris afectats per aquesta mesura són més de 40 i, segons explica el seu portaveu Xabier Egurrola, veterinari de les ADS de Porc Negre Mallorquí i d'Oví Zona Nord, l'anunci del Govern de finar la relació va ser la resposta a les demandes que feien els veterinaris de camp a l'Ibabsa quan començaren a deixar de cobrar; per juny de l'any passat. "Se'ns deixà de pagar perquè no hi havia doblers. Hem estat mesos demanant explicacions a la Conselleria sense resposta. Hem pagat de la nostra butxaca els controls sanitaris, hem seguit fent feina per responsabilitat, esperant que qualche dia cobraríem els deutes. La Conselleria ens digué que reduiria les dotacions per dur a terme els programes sanitaris i que deixaríem de fer sanejament i identificació, assumint amb el personal propi de l'Ibabsa tot el volum de feina. Considerarem que aquesta darrera deci-

sió posava en perill l'estatus sanitari de la cabana ramadera i, conseqüentment, la seguretat alimentària i la salut pública... i sol·licitarem una reunió urgent amb el conseller. Però l'únic que sortí en clar de tot aquest assumpte fou que a partir de març serien les ADS en comptes dels veterinaris les que durien a terme aquesta feina, i els veterinaris de l'Ibabsa en el cas de les explotacions que no pertanyessin a cap ADS". Egurrola es mostra escèptic davant la solució presentada: "Sembla un canvi de cromos amb un resultat incert". Aquesta modificació en el sistema era anunciada per la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori a mitiat de febrer, quan informà que en el 2010 havia destinat 488.000 euros al pagament dels veterinaris contractats per gestionar els programes nacionals d'eradicació de les malalties animals, i que amb la mesura se'n estalviaria un 48% respecte el cost assumit fins aleshores. L'Executiu ressaltava la seva intenció d'optimitzar els recursos públics sense minva del servei per complir les campanyes de sanejament.

Aquesta decisió també és fortament qüestionada per Pep Cerdà, cap de Sanitat Animal d'Ibabsa i director de les campanyes de sanejament, el qual recorda que "primer s'ha de gestionar i en darrer cas retallar; Aquí s'ha retallat de bones a primeres i ni s'ha tingut en compte l'opinió dels tècnics o dels que duim anys d'experiència en aquest camp".

Fa uns dies, a mitiat de març, el Govern abonà dues de les mensualitats que devia i marcà un petit punt d'inflexió

"quant a credibilitat respecta", explica Egurrola. "Se'ns ha dit que se'ns pagarà a mesura que se tinguin doblers, però de cap manera se'ns ha establert un calendari de pagaments", afegeix.

Sigui com sigui, l'escenari que se dibuixa per als manescals de camp no és massa encoratjador. Per una banda, els que pertanyen a Associacions de Defensa Sanitària, mantenen la incertesa respecte el que se'ls deu però seguiran realitzant les campanyes de sanejament. Per l'altra, els manescals que no treballen per ADS, que són una minoria, queden sense feina, a més de no haver cobrat la totalitat del treball fet. En el camp, emperò, la crisi va més enllà de la professió sanitària; Pega de ple a l'activitat ramadera, depenent per complet de les ajudes públiques i de l'estat de la caixa. Una situació realment compromesa, segons apunten totes les informacions.

Recessió clínica

Les clíniques de petits animals, com qualsevol negoci, tampoc no s'han escapat dels efectes devastadors de l'actual conjuntura. Segons es desprèn de l'opinió de diferents titulars de centres, la crisi ha provocat en línies generals una baixada generalitzada de la facturació, un descens del número de visites i, sobretot, que el client s'ho pensi més a l'hora d'acceptar un acte clínic determinat. Sempre hi ha excepcions i alguns casos han aconseguit taxes de creixement, però la crisi ha causat molts mals

Foto cedida per Ibabsa

62 anys per a què?

Aquesta és la pregunta que se fan els treballadors de l'Institut de Biologia Animal de Balears després que per desembre s'informàs als representants del comitè d'empresa que Semilla absorbiria el personal d'Ibabsa. Setze són els veterinaris que hi treballen i 54 el total de la plantilla, uns professionals que viuen diàriament amb el desconeixement de què els depararà el futur. A més, en aquella reunió es deixà clar que en cas de produir-se duplicitats, s'acomodarien treballadors. De moment no ha estat així, però tal com assegura José Manuel Alanzor, veterinari i president del comitè d'empresa, la incertesa els pot

Explica que el laboratori té un personal ajustat a les necessitats de feina i que fins i tot en aquests anys de recessió ha assumit més exigències i un major volum d'anàlisis, atesos els medis amb què compta. Diu que actualment la situació del laboratori és "precària" i explica que no s'ha reinvertit, que existeixen un bon número de proveïdors que ja no els serveixen i que hi ha manco medis. Alanzor manté que al llarg de 62 anys el laboratori s'ha convertit en un laboratori de referència i que de sobte, en mig any, s'ha buidat de contingut. "Ens preocupa que se vulgui rendibilitzar una empresa de serveis, però encara ens preocupa més la falta de comunicació existent", afegeix.

descendiren considerablement. 2012 ha començat millor però això és molt llarg. Ja tenim molts de casos, de clients de confiança que ens han demanat pagar a plaços... i per aquí se nota que hi ha manco diners". També en el terme de Calvià, a Portals Nous, hi ha una clínica que reconeix estar "al límit", tal com diu el seu propietari, **Gabriel Palmer**. "Molts d'estrangers que residien per la zona se'n han anat i he notat un descens molt pronunciat des de l'any passat. Estic a una zona molt extensa i no massa poblada, pel que aquests moviments m'han afectat molt més", es resigna. En diferents termes s'expressa **Toni Perelló**, de la CV Cas Català, que reconeix que "com a producte de luxe que són els animals de companyia en aquests temps, el seu negoci s'ha vist afectat". Perelló reconeix que els beneficis han caigut, però no així la seva facturació: "Tenim dues vessants en el nostre negoci: la prevenció, amb més marges comercials, que és la que s'ha vist afectada; i la curació, que se manté. Hem de pregar a tots els deus per no perdre clients perquè costa molt recuperar-los". A Manacor, la CV Zooclínic, de **Jaume Roig**, ha tingut dos anys molt dolents, 2009 i 2010, amb una baixada en la facturació d'un 20%. Per 2011 recuperà i enguany, de moment, el negoci va bé. Així i tot, el manescal confessa que "costa més esforç vendre productes perquè no hi ha liquiditat". **Miquel Àngel Mercadal**, del Servei Veterinari Ses Salines, ja espera l'arribada de l'estiu per l'accentuada estacionalitat a la que està sotmesa el seu negoci, molt a prop de nuclis costaners residencials. "Hi ha clients que ja han demanat pagar en diferents cops, fet que ha provocat un poc de morositat entre els que estan més estrets. També s'han deixat de posar determinades vacunes per manca de diners", adverteix. **Susana Duré**, del Centre Veterinari Campanet, ha patit en les seves carns la part més dramàtica de la crisi, ja que en el 2010 es va veure obligada a tancar el seu negoci de Sa Pobla. Quedà a Campanet i centra la seva feina en vacunacions, desparasitacions i esterilitzacions. **Pep Angosto**, de la CV José Angosto de Felanitx, també reconeix la situació, però és partidari de combatre-la "dedicant més temps a la gestió i al màrqueting". Compta que "explicant molt bé els serveis que donam i fent una clínica molt personalitzada i de

de cap, algunes situacions límit i, eventualment, qualche episodi que frega la comicitat. No obstant això, el veterinarí clínic balear ha continuat sent emprenedor. I és que des de 2008 (moment en el que **VETERINÀRIA** fixa el començament de la crisi), fins a 2011 el Col·legi ha tramitat 33 altes de centres veterinaris, per tan sols 13 baixes. Això d'alguna manera significa que s'han obert 20 clíniques/consultoris/hospitals en 4 anys, una xifra alta (n'hi ha unes 150 en total) que indica que la clínica, al manco en teoria, és vista encara com una possibilitat de negoci entre el col·lectiu. **Francesc Mir**, de la Clínica Veterinària Sant Fernando, a Palma, ha notat un descens en la seva facturació, especialment des de 2010, que xifra en un 7% anual. "La gent no pot pagar i és cert que no hi ha doblers, però encara se nota més la gran quantitat de clíniques que hi ha. El número de cans no ha pujat proporcionalment a com ho han fet les clíniques", clou. Per la seva banda, també a Palma, **Manuel Marín**, de la Clínica M.

Marín, creu que "s'ha produït un canvi en la pauta de fer clínica i se gasta menys en fer proves diagnòstiques. Les vacunes, les desparasitacions o la compra de productes veterinaris només se realitzen si són molt necessàries". **Lucas Arbona**, de la CV Es Figuerà, a Marratxí, diu que ha notat un descens del número de clients i que la seva feina se centra en les vacunacions. "També s'ha de reconèixer que som cinc clíniques per un terme com Marratxí que, malgrat que és gran, ha vist incrementats els nivells de competència", confessa. En similars termes s'expressa **Antònia Galmés**, de la CV Inca CB, que apunta que la baixada de clients ha estat progressiva des de 2008, accentuant-se l'any passat. "La gent mira molt més prim i se'n afluixa de segons què. A Inca som 5 clíniques les que copam el mercat i quan no venen ben donades se nota més perquè hi ha més competència". **Francisca Martínez**, de la CV Son Ferrer, diu que "fins 2011 ens mantinguérem bé, però l'any passat els marges

proximitat hem estat capaços de pujar la facturació i els beneficis, a mitjans de 2011". Finalment, avisa d'un fet: "2012 serà un any de mentires perquè ha entrat la vacuna de la leishmània i segurament recollirem benefici, però no ens hem de confiar".

A Menorca, **Jaume Pons**, de la Clínica Veterinària J.Pons/L.Massip, reconeix que per 2008 descendí la seva facturació mensual, però argumenta que no ha detectat una recessió massa important a nivell d'entrades. "Com a detallistes sí hem baixat, però nosaltres en concret ho hem suplert amb les visites a clients. Davant aquesta situació hem millorat els equips i ens hem hagut de posar les piles... Me dona la sensació de que hem compensat una cosa amb l'altra", diu. Per la seva banda, **Marian Huguet**, de la CV Es Mercadal, confessa que "la trajectòria de la clínica no és el suficientment llarga com per comparar amb exercicis del passat. Tenim obert des de 2006 i no hem vist una gran baixada. És cert que la gent roman més preocupada pels costos i s'ho pensa més, especialment en quant a prevenció. Nosaltres hem anat a més perquè ens trobàvem en la fase inicial i no hi havia res abans, si bé és cert que en 2011-2012 s'ha notat un poc aquest desànim generalitzat. En tot cas, esperam l'estiu perquè la feina puja". A Eivissa, **José Méndez**, de la CV Jesús, coincideix amb Marian, en el sentit que el negoci duu poc temps i no té una idea exacta de com es comportarà. Tot i així, sí ha detectat alguns indicadors com que "els clients tendeixen a evitar els productes de la tenda i també aquelles feines preventives. Per la seva banda, **David Roman**, d'Ibican, que igualment obrí en plena crisi (2008), sí que ha experimentat un lleuger descens en el darrer any: "Els clients tenen una major resistència a gastar i s'ho rumien tot més. També hem tingut els primers casos d'impagament i la desesperació ha fet que gent endeutada hagi tornat per una altra consulta. Inversemblant". En tot cas, el cotitular d'Ibican espera "l'efecte estiu", estació en la que Eivissa arriba a quadruplicar la seva població, fet que inevitablement beneficia els negocis de l'Illa. Pitjor ho ha tingut **Jaume Auñón**, de la CV Doctor Auñón, a Formentera, que ha hagut d'acomiar tot el personal i ha quedat sol al capdavant del seu projecte, iniciat fa uns anys. "He baixat en un 40% la meva factu-

ració i fins i tot hem deixat de fer el més bàsic, com les vacunacions obligatòries o les identificacions. L'any passat i el que portem d'aquest és un desastre", lamenta.

Un dels principals efectes de tot plegat el manifesta Sergio López, portaveu de Vetplan, Associació de Clínicas i Hospitals Veterinaris d'Espanya, el qual ha alertat d'una caiguda del 20% en les vacunacions i desparasitacions de mascotes per mor de la crisi, "fet que deriva —explica— en una repercussió negativa per a la salut d'animals i propietaris per l'incompliment dels protocols de prevenció de malalties en els animals de companyia". Igualment, ha donat a conèixer dues dades esgarrioses: el 62% dels propietaris espanyols d'animals domèstics reconeix no desparasitar les seves mascotes, segons xifres de la Societat Espanyola de Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica (SEIMC); i que el 30% dels cans i moixos censats a Espanya no estan desparasitats, fet pel qual podrien estar infectats, segons un estudi de la Universitat Complutense de Madrid sobre animals de companyia. López clou que "els propietaris han relaxat el conjunt d'obligacions amb les seves mascotes, i entre elles les cures sanitàries. D'aquí se'n deriven conseqüències que suposen sobretot un risc per a la salut de la família, veïns i altres animals de l'entorn".

D'intocables a 'tocats'

Una tercera vessant professional que ha resultat especialment esquitxada per aquesta situació ha estat la dels veterina-

ris que ocupen llocs a l'Administració, tinguin o no plaça fixa. Els reajustaments adoptats per l'Executiu Autònom, emmarcats dins la reestructuració del sector públic, estan encaminats a retallar en 300 milions la despesa d'enguany. Ja per setembre, el Govern Balear anuncia que no pagaria hores extres ni productivitat als seus empleats amb la finalitat de reduir el dèficit. De la mateixa manera, eliminà gairebé un centenar d'empreses públiques, deixà de contractar interins, paralitzà les convocatòries de borsins i no renovà el personal laboral temporal. Alguns col·legiats amb plaça temporal es veren obligats a abandonar els seus llocs de feina a les conselleries d'Agricultura, Medi Ambient i Territori i Salut i Consum, així com a les empreses públiques dependent d'elles. En els darrers dies, el departament de Vicepresidència Econòmica ha anunciat que estudia la possibilitat de flexibilitzar els horaris laborals dels funcionaris, un fet que els permetria, segons el Govern, treballar manco de manera voluntària i, conseqüentment, percebre menys. En aquest sentit, s'ha d'afegir que els funcionaris duen mesos treballant dins una atmosfera de rumors continuats, que donen peu a constants informacions no confirmades i que dibuixen un panorama certament incòmode.

Sigui com sigui, el COVIB considera que és en aquests moments tan complicats quan ha d'estar al costat dels col·legiats, tant vetllant pels seus interessos com reclamant a les autoritats un autèntic compromís en la defensa de la salut animal.

Roberto Vera Martínez

Un manescal entre bastidors

Roberto Vera (Palma, 1976) és un veterinari polivalent. Ho ha demostrat durant els seus anys d'experiència professional en els quals ha tocat els camps de la clínica de petits, la seguretat alimentària, la certificació de productes de qualitat o la feina de camp, aquestes dues darrers des d'Ibabsa, on treballa actualment; Sempre s'ha adaptat a la feina que li ha tocat fer, en part pel seu tarannà obert i disposat, però també gràcies a la seva gran afició al teatre, una disciplina que li ha ensenyat a amotllar-se a les situacions i que ha rivalitzat durant molts d'anys amb la veterinària en el seu fur intern. Actualment, amb la interpretació aparcada, s'encarrega de les campanyes de sanejament i identificació de la cabana ramadera balear, juntament amb altres dos companys. Té una altra vocació 'secreta', l'escriptura, que realitza sempre que té un poc de temps, però entre el seu fill Enric, de casi 3 anys, i les reformes esporàdiques que va duent a terme a ca seva a Sa Cabaneta ("quan hi ha un raconet", diu), l'activitat literària apareix en comptagotes. La lectura, els esports, el Barça i el cinema completen el conjunt d'aficions d'un veterinari gran amant dels animals que des de ben petit ja sabia a què se dedicaria.

Roberto Vera estudià a Palma, i va fer la carrera a Saragossa, on va estar cinc anys. Allà tingué el seu primer contacte amb el món de la interpretació, quan entrà a formar part del grup de teatre universitari. Realitzà gires semiprofessionals, fent algunes adaptacions d'obres com 'Historias mínimas' de Javier Tomeo o 'Cielo sobre Berlín' de Wim Wenders, que el portaren a recórrer tota la geografia peninsular: "La cosa arribà a nivells tan exigents que quan estàvem preparant l'adaptació de 'Dràcula' vaig decidir deixar-ho per acabar la carrera. Ho vaig fer i vaig tornar cap a Palma", recorda.

L'any 2001, recent llicenciat, compaginà les pràctiques a tres clíniques de petits animals, a Inca, Palma i Ruberts, que deixà quan l'Ibabsa el seleccionà d'un borsí de feina del COVIB per fer durant sis mesos la caracterització morfològica de les races d'ovella roja mallorquina i cabra mallorquina. Repartí aquesta tasca amb la que desenvolupava amb el mè de la Cooperativa Pagesa de Pollença, on s'hi desplaçava dos dies a la setmana per controlar la línia de producció dels animals. A finals de 2003 se li acabà la beca i va romandre 4 mesos fent campanyes de porquí. Per febrer de 2004 tornà a l'Ibabsa contractat, i allà inicià un procés

de projectes que el mantingueren ben ocupat durant uns anys. Mentrestant, el magnetisme que sentia pel teatre havia fet que tornàs a agafar el tren de la interpretació, en aquest cas apuntant-se com a alumne a les classes del teatre Sans, on donava sortida a les seves ambicions. Allà conegué a la seva actual dona, també actriu aficionada, al capdavant responsable de que ho deixàs per formar una família.

El volum de feina anava incrementant i en Roberto s'havia de multiplicar: Continuava amb el projecte de Pollença, inicià el genotipat de races autòctones de les Illes i començà la caracterització genètica de l'ovella roja mallorquina i de la cabra mallorquina. Aleshores, passat un temps, les associacions de races autòctones assumiren les respectives feines i ell va deixar la feina de camp. Per 2005 se li adjudicà el projecte d'identificació ovina i caprina i passà mesos creant la base de dades de les espècies i configurant els lectors. Així mateix, juntament amb altres companys, agafà les regnes d'un ambiciós projecte impulsat pel Govern anterior per convertir Ibabsa en una entitat de certificació de productes agroalimentaris. "Estàrem tres anys i mig donant totes les passes per muntar l'entitat de certificació, en col·laboració i sota la supervisió d'ENAC, que era l'organisme que ens havia de donar l'acreditació final. Passàrem dues auditories internes i ho teníem tot a punt, però en el darrer moment s'aturà per... no sé ben bé perquè", explica Roberto. Implicat en la seva feina i també amb els seus companys, és el secretari del comitè d'empresa de l'Institut des de fa sis anys, un comitè que aconseguí negociar un nou conveni que substituïa l'anterior; vigent des del 1992.

Ara, visita varies explotacions cada dia per continuar amb el sanejament i identificació de les ramaderies de les Illes, "per no perdre la categoria sanitària adquirida", en una decisió que va prendre el Govern per gener. Això li ha permès tornar al camp, gaudint més que mai del contacte amb la ramaderia. I mentre ho fa, esperarà amb ganes que li adjudiquin més projectes. I plasmarà en un paper els seus pensaments. I somiarà que retorna als escenaris per interpretar i sentir-se lliure. I...

La comunicació, una eina clau per la feina diària

El COVIB organitzà a mitjans de gener en col·laboració amb gestió Appreciativa Empresarial dues jornades de comunicació amb l'objectiu de donar a conèixer els recursos per tal de millorar la comunica-

ció en els diversos àmbits en què es mouen els col·legiats diàriament. Les xerrades varen córrer a càrrec de la sociòloga Àlícia Aradilla, postgrau en resolució de Conflictes i promoció de la

convivència (UAB), màster en Administració i direcció de comerç i certificada internacional en 'coaching'. Una vintena de col·legiats assistiren amb interès a les explicacions d'Aradilla, la qual insistí en que tenir una bona comunicació és fonamental per poder expandir les competències tècniques relacionals, és a dir, saber de quina manera s'ha d'informar d'un diagnòstic o tractament a un pacient, o que saber expressar un malestar a un company de treball és la millor manera de prevenir conflictes i generar l'ambient de treball adequat. Es realitzaren tallers sobre l'escolta i el poder de les preguntes i se donà a conèixer el paper de la comunicació en la resolució d'incidències amb els clients o en la gestió de conflictes.

L'activitat se celebrà els passats 12 i 13 de gener en el Col·legi de Metges. Els col·legiats quedaren amplament satisfets amb els resultats del taller i amb tota seguretat el Col·legi organitzarà una nova jornada de característiques semblants, sobre la qual n'informarà oportunament.

12

“La col·legiació és un valor professional que aporta fiabilitat”

El president del COVIB va ser un dels ponents convidats el passat 25 de gener a la taula rodona que sota el títol 'La importància de la col·legiació en les professions sanitàries' organitzà el Col·legi de Metges a la seu del Club Diario de Mallorca, a Palma. Garcia compartí taula amb el director general de Salut Pública i Consum del Govern, el Dr. Frederic Sbert; i els presidents dels Col·legis d'Infermeria, Rosa Mª Hernández; Odontòlegs, Guillem Roser; i Apotecaris, Antoni Real. Presidí i moderà la taula Antoni Bennasar, president del COMIB.

Com no podia ser d'altra manera, tots els ponents coincidiren en ressaltar la importància de la col·legiació obligatòria com a garantia en les professions sanitàries. El president del COVIB reclamà el paper dels col·legis professionals a l'hora de ser tinguts en compte per impulsar qualsevol iniciativa, en ser “els que millor coneixen

les necessitats del col·lectiu”, en un clar missatge al director general de Salut i Consum. De la mateixa manera, referí que part de l'èxit de les organitzacions col·legials depèn del grau d'atenció als propis col·legiats, als quals “hem de consi-

derar com a clients”, digué. Igualment destacà la importància dels serveis telemàtics per poder atendre totes les necessitats operatives i fou contundent en qualificar els col·legis com a 'serveis higiènics': “Se'ns nota a faltar quan no hi som”. Finalment, reclamà la possibilitat d'articular els instruments necessaris perquè les institucions col·legials puguin organitzar plans formatius específics, qüestió sobre la qual assentiren la totalitat dels ponents.

Foto cedida per DM

detalls, i que acabà amb un animat torn de preguntes que dugué l'acte més enllà de la mitjanit. Els responsables de Virbac explicaren que ha llançat el tractament després de 20 anys d'investigacions i proves. La vacuna pot ser administrada a partir dels sis mesos d'edat de l'animal i el programa complet de vacunació consisteix en tres dosis administrades a intervals de tres

La vacuna, que ja es distribueix en tot el territori estatal des del 25 de gener, ha estat desenvolupada pel laboratori farmacèutic Virbac després de 20 anys d'investigacions

La primera vacuna contra la leishmaniosi canina d'Europa, presentada a les Illes

Més d'un centenar de manescals assistiren a l'acte, organitzat a l'Hotel Melià Palas Atenea, a començaments de febrer

Es veu que l'ocasió mereixia la pena... i no defraudà. El laboratori farmacèutic francès Virbac vestí de gala una de les sales de l'hotel Melià Palas Atenea, a Palma, per presentar la primera i única vacuna contra la leishmaniosi canina d'Europa. El tractament, que ja es comercialitza des de finals del mes de gener, ha aixecat una gran expectació entre la comunitat veterinària-clínica europea... i els manescals de les Illes no podien ser manco. Cal dir que l'expectació generada per la vacuna fou equiparable al grau de satisfacció que provocà la seva presentació, tot i que,

com succeeix en aquests casos, és prest per emetre valoracions sobre els resultats del tractament.

Més de 150 persones, la majoria de les quals eren col·legiats, acudiren a l'acte organitzat el passat 2 de febrer. El laboratori decidí girar l'ordre lògic d'aquests tipus de presentacions comercials, col·locant el refrigeri abans de l'explicació tècnica. Aquesta constà de tres parts: una xerrada introductòria sobre immunologia que es centrà en les respostes del ca a la vacuna, a la que seguí la presentació oficial del producte, del qual se donaren tot tipus de

setmanes, que proporcionen una defensa interna prolongada contra la malaltia. El tractament es completa amb revacunacions anuals per mantenir la protecció immunitària del ca.

Actualment, es calcula que al sud-oest d'Europa hi ha 2,5 milions de cans infectats. Les regions i països de la conca mediterrània tenen un risc elevat i per això tots ells haurien de ser vacunats. A dia d'avui, la malaltia s'està estenent des del sud d'Europa cap al nord com a conseqüència del canvi climàtic i l'augment del trànsit de gossos. Durant l'hivern i amb les fredes temperatures els flebotòms romanen en estat de larves i són inofensius. La temporada de perill comença amb la calor, normalment a partir del mes de maig.

La leishmaniosi canina és una amenaça per a totes les races encara que algunes, com el Bòxer, Cocker Spaniel, Rottweiler i Pastor Alemany en són més susceptibles al desenvolupament dels símptomes.

13

Noms del COVID

Ens agradaria que els col·legiats ens poguéssim conèixer un poc més. La feina diària i l'estil de vida d'aquest segle XXI fa que les relacions socials entre col·legues siguin de cada vegada més complicades. Anima't a col·laborar i envia'ns la teva fitxa. A Tothom li agradaria saber alguna cosa més de tu...

Foto cedida per Eva Pérez

Nom: Eva Pérez Molina.

Edat: 34.

Universitat i promoció:
Lleó 96-2001.

On treballes actualment?
Consell de Formentera.

Estat civil: Amb parella.

Fills: No.

Aficions: Llegir i viatjar.

Quin és el teu menjar preferit?
Croquetes de bacallà.

I el que més avorreixes?
El fetge.

Quin llibre tornaries a rellegir?
'El conte número 13',
de de Diane Setterfield.

A quin lloc del món t'agradaria perdre't uns dies?
A l'Àfrica.

Amb qui hi aniries?
Amb la meua parella.

Quin animal t'agradaria ser?
Moix.

De no haver estat veterinari, a què t'hauries dedicat? Cuidadora d'animals en un parc natural.

Dinàmica assemblea general ordinària del Col·legi

Es celebrà en el saló d'actes del COMIB el passat 6 de març

Poca assistència no vol dir poca activitat. Així quedà demostrat el 6 de març en el transcurs de l'Assemblea General Ordinària del Col·legi que, com cada any, es celebrà en el saló d'actes del Col·legi de Metges i que comptà amb la presència d'una quinzena de col·legiats –incloent-hi cinc dels membres de la Junta-. Es procedí a la lectura i aprovació de l'acta de 2011, de la memòria d'activitats i dels comptes del passat exercici. Així mateix es votaren els pressuposts per a 2012, que foren aprovats per majoria simple. Després començà el torn de valoracions i preguntes per part dels col·legiats, que havien analitzat fil per randa totes i cada una de les xifres dels pressuposts. Una de les qüestions més insistent fou la que qüestionà la minva en la dotació prevista per a les beques d'enguany (ha passat de 18.000 a 15.000 euros), fet al qual es respongué que es tractava d'una estimació basada en el que es gastà per 2011 (14.174€), però que de cap manera limita aquesta concessió. Per altra banda, es feren una sèrie d'observacions a les causes de la baixada en la compra de segells antiràbics, a l'elevada despesa postal anual i al fet de que se cobri als col·legiats una part del tiquet del sopar de Sant Francesc, aspecte al qual Ramon Garcia contestà que s'extingiria enguany.

Un altre dels assumptes que es tractà va ser l'abordatge dels casos d'intrusisme

professional i de la possibilitat d'utilitzar els recursos del Col·legi (investigadors privats) per confirmar aquests extrems. Garcia contestà que per investigar un possible cas, aquest ha de presentar uns indicis molt sòlids i verídics i no només s'ha d'aguantar en presumpcions o intuïcions. També es criticaren actuacions determinades de centres que ofereixen serveis veterinaris i poden caure en competència deslleial, i d'alguna manera s'exigí al Col·legi que actués. El president assentí, assegurant que la missió del COVID és de vetllar pels interessos de la professió, i explicà els recents casos de publicitat enganosa i de venda il·legal d'un medicament veterinari a un comerç no autoritzat.

Finalment, Ramon Garcia proposà als presents un nou model de finançament de la identificació animal, que des del passat any no compta amb partida pressupostària específica per part del Govern i que requereix uns majors costos logístics. El president del Col·legi argumentà la proposta des d'un triple objectiu: introducció en el registre de serveis pendants (procés on-line, targetes per a propietaris...), ajustament del preu a cada servei, disgregant el paquet unitari actual, i donar solució als animals que no procedeixen d'altres registres. La iniciativa fou ben acollida pels presents i ara s'haurà de treballar en la seva articulació.

Farmàcia retira un eutanàsic d'un comerç xinès multipreu

El COVIB donà a conèixer els fets a les institucions competents en rebre la informació d'una col·legiada

El passeig d'una veterinària per les rodalies de la plaça Pere Garau de Palma fa un mes va ser el punt de partida d'una investigació que acabà amb la retirada d'un eutanàsic dels prestatges d'una tenda multipreu de la zona. La col·legiada, que per raons òbvies vol mantenir-se en l'anonimat, va veure uns collars antiparasitaris posats a la venda en un comerç

xinès. Quan entrà per confirmar-ho, trobà exposats al públic diversos pots de 'Dolethal' (Pentobarbital sòdic), a l'abast de qualsevol client. La veterinària, que treballa a una clínica de petits animals, comprà un pot del medicament sense haver de donar cap explicació i se'l emportà, davant la seva pròpia incredulitat. Sense perdre temps, n'informà al Col·legi, que seguí el procedi-

ment habitual i posà els fets en coneixement de la direcció general de Farmàcia del Govern balear. Aquest departament inicià una investigació i es personà en el comerç, d'on retirà la partida en qüestió, a més de sol·licitar a la propietat la informació de com aquest producte havia pogut arribar allà. Farmàcia inicià la instrucció de l'expedient sancionador al comerç i presumiblement multarà econòmicament el propietari del negoci per posar a la venda un producte que se li havia lliurat per equivocació. Segons tots els indicis, la partida de 'Dolethal' havia arribat a la tenda per mor d'una equivocació de l'empresa distribuïdora.

Vacunació gratuïta contra la leishmània

Era el reclam publicitari d'un centre de comerç d'animals de companyia, que va ser denunciat pel COVIB

El Col·legi també intervingué darrerament en un cas que provocà un allau de queixes i crítiques per part de clíniques i col·legiats, ocorregut a finals de gener i relacionat

amb la realització d'una campanya publicitària per part d'una empresa de l'àmbit del comerç d'animals de companyia de Palma. El reclam publicitari de la campanya era l'aplicació de franc de la nova vacuna de la leishmània, una acció que aixecà ampolles entre els manescals clínics. Així les coses, el COVIB inicià les consultes adients, tant als serveis jurídics propis com als del Consell de Col·legis Veterinaris, que conclogueren que existia un presumpte cas de publicitat enganyosa. El Col·legi denuncià els fets davant les autoritats competents, que començaren el corresponent procés administratiu, i roman a l'espera de conèixer la decisió definitiva.

Obituari

Francesc Sastre Mora.

Reconegut veterinari porrerenc, morí el passat dia 2 de febrer als 77 anys d'edat. Va ser un home de camp i impulsà alguns projectes decisius pel municipi com l'escorxador i la cooperativa agrícola. Arribà a ser batle, el primer de la Democràcia, de la localitat entre 1979 i 1983. El Col·legi i la família veterinària balear lamenten la seva pèrdua i transmeten el seu més sincer condol a familiars i amics del finat. Que al cel sia.

15

El Grup Asís edita 'La veterinària a través dels temps'

Grupo Asís, empresa editorial especialitzada en veterinària, acaba de publicar el llibre

"La veterinària a través dels temps", amb el qual ret homenatge a aquesta ciència aprofitant la celebració de l'Any Mundial Veterinari per 2011. L'obra ha estat escrita per la veterinària Yolanda Vela i el periodista Javier Lafuente i és una guia didàctica, amena i rigorosa que recorre les principals fites de la veterinària des de l'antiguitat fins al present.

Servet edita Inspección ante mórtem y post mórtem en animales de producción. Patologías y lesiones

Servet ha editat el llibre *Inspección ante mórtem y post mórtem en animales de producción. Patologías y lesiones*, un exhaustiu tractat d'inspecció veterinària que reflecteix l'ampla experiència del seu autor, Juan Carlos Domínguez Vellarino, en aquest camp. El manescal ofereix un rigorós i detallat recorregut per tot el procés de la inspecció veterinària ante i post mórtem en animals de producció. El llibre també destaca per la qualitat de les seves aproximadament 500 imatges.

Qui ha de gestionar la planificació nutricional?

El CODNIB, Col·legi Oficial de Dietistes-Nutricionistes de les Illes Balears, ha demanat la competència exclusiva en la planificació de les activitats nutricionals i dietètiques que se realitzen a les Illes. Aquesta petició deixaria al marge d'aquesta activitat a altres col·lectius que també desenvolupen la seva activitat en l'àmbit alimentari en ser professionals amb una formació especialitzada sobre aquest àmbit. Els representants d'alguns d'aquests col·lectius (metges, apotecaris, infermers i manescals) es reuniren el passat 13 de març amb el director general de Salut Pública i Consum, Frederic Sbert, per abordar aquesta qüestió i coincidir en assenyalar que aquesta feina no ha de ser competència exclusiva de cap activitat sempre i quant els professionals que la realitzin estiguin correctament formats i acreditats.

Detecten a Còrdova el primer cas de virus 'Schmallenberg' a Espanya

Veterinaris de la Conselleria d'Agricultura i Pesca de la Junta d'Andalusia han confirmat la presència del virus 'd'Schmallenberg', malaltia que afecta remugants i es transmet per mosquits o per via trasplacentària, en una explotació ramadera a Còrdova. La Direcció General de la Producció Agrícola i Ramadera informà que es tracta d'una explotació mixta de bestiar oví i cabrum amb un cens de 656 animals, en la qual es va detectar un cas d'avortament amb malformacions, símptoma clínic de la malaltia. El Ministeri d'Agricultura treballa per "minimitzar les potencials repercussions en el comerç internacional". Després posar-ho en coneixement dels serveis veterinaris oficials, es van prendre mostres i es van remetre al Laboratori Central de Veterinària d'Algete (Madrid) del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, que va confirmar el resultat positiu.

L'Ajuntament de Palma manté enguany el pressupost per l'àrea de sanitat animal

Reunió amb la regidora de Sanitat i Consum del consistori, Rosa Llobera, i el director de Son Reus, Pedro Morell

El president del Col·legi, Ramon Garcia, i el vicepresident, Tolo Palou, es reuniren per febrer amb la regidora de l'Ajuntament de Palma, Rosa Llobera, i amb el director del centre municipal de protecció animal de Son Reus, Pedro Morell, per tractar els aspectes que afecten l'activitat veterinària dins el municipi. Es donaren tots els detalls sobre la campanya de controls d'animals de companyia que el consistori palmesà ha dut a terme (entre el 6 de febrer i l'11 de març), per la qual ha realitzat més de 2.500 controls, i també es xerrà de la importància de fer campanyes de conscienciació a la població per fomentar la tinença responsable d'animals de companyia i evitar abandonaments. Llobera informà el president del COVIB que l'àrea de sanitat animal de Cort manté el pressupost que

tenia l'any passat, fet pel qual donarà els mateixos serveis, intentant millorar les prestacions. Per altra banda, el COVIB va traslladar als responsables municipals els reconeixement a la tasca realitzada al Centre Sanitari Municipal i la necessitat de garantir l'estat sanitari i el benestar dels animals allotjats. Igualment, es comentà la problemàtica derivada de la realització de determinats actes clínics que haurien de ser assumits pels propietaris i realitzats a les clíniques veterinàries de la ciutat. Al respecte, el COVIB proposà la iniciació d'un protocol de col·laboració entre el Col·legi i el centre de Son Reus que delimiti les competències corresponents, iniciativa que va ser vista amb bons ulls pels responsables municipals i sobre la qual s'aniran concretant aspectes.

El COVIB interposa un recurs a la resolució del Govern que autoritza el sacrifici d'espècies invasores i assilvestrades

El Col·legi considera "imprescindible" que sigui el veterinari el professional encarregat de realitzar l'eutanàsia, un fet que no especifica la normativa

El COVIB ha presentat un recurs a la resolució de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, que permet a agricultors i propietaris de finques agrícoles i forestals sacrificar animals d'espècies invasores i assilvestrades. La norma del Govern dicta que la captura dels animals s'ha de fer mitjançant gàbies i que la mort ha de ser "digna" i "humanitària", però no especifica ni com s'ha d'executar el sacrifici ni qui l'ha de dur a terme. El Col·legi de Veterinaris de les

Illes Balears creu que el veterinari, per formació, és el professional sobre el qual ha de recaure aquesta responsabilitat. El COVIB roman a l'espera de rebre una resposta per part de l'Administració. El principal objectiu de la resolució es fer front a l'ús il·legal de verins per acabar amb animals domèstics assilvestrats i amb espècies exòtiques depredadores que poden posar en perill les espècies autòctones i l'activitat agrícola de les zones rurals de l'arxipèlag.

Presentat per Montuïri Veterinaris - Hospital Lluçmajor

ORIOL PUIG, ROSA FÀBREGAS, LAURA GOMILA,
LINA DURAN I LAURA MUNAR

Aquests dos pacients tenen un problema en comú.

Fotos cedides per Montuïri Veterinaris

Quin és?
Com el resoldries?
Aplicaries la mateixa tècnica en cada cas?

Resolució a la pàgina 22

col·legi

Altes:

909 - Pedro Antonio Darder Cabrer

Des de l'1 de febrer de 2012

910 - Miguel Rubí Cisneros

Des de l'1 de febrer de 2012

911 - Juan Salom Morell

Des de l'1 de febrer de 2012

648 - Joana Cladera Moranta

Des de l'1 de març de 2012

912 - Beatrix Astrid Strathmann

Borowiks Des de l'1 de abril de 2012

913 - Andrea Ruiz Rubio

Des de l'1 de abril de 2012

620 - Fernando Jaume Saura

Des de l'1 de abril de 2012

Baixes:

855 - Alfredo Puertas López

Des del 27 de novembre de 2011

831 - Marco Antonio Trejos Álvarez

Des del 10 de gener de 2012

606 - Anna Raquel Laukner

Des del 20 de febrer de 2012

643 - Irene Villalba Blay

Des del 13 de febrer de 2012

864 - Álvaro Romillo Herranz

Des del 17 de febrer de 2012

777 - Cristina Álvarez Buitrago

Des del 29 de febrer de 2012

Altes de centres:

Centre Veterinari Palmanyola

C/Violetas, 13 Local 3 - Palmanyola

07193 Bunyola

Títular no veterinària:

Marta Massanet Vidal

Diplomats europeus entre els col·legiats balears

Les noves generacions de veterinaris col·legiats a les balears pugen amb força. Els manescals mallorquins Tomàs Camps i Esteve Pujol han aconseguit la diplomatura europea en els seus respectius Col·legis d'Especialistes. Camps ho va fer per novembre en el Col·legi de Benestar Animal i Medicina del Comportament (ECAWBM) mentre que Pujol ho ha aconseguit fa unes setmanes en el Col·legi Europeu de Cirurgia Veterinària (ECVF). A més, veterinaris joves com Marian Matas (oftalmologia), Fernando Mir (reproducció) o Maria Amengual

(anestèsia), entre altres, s'hi troben en la recta final d'aquest cicle.

La diplomatura europea per a col·legis d'especialització és un exigent procés formatiu personalitzat de tres anys de durada al qual aspiren alumnes que han de tenir una experiència prèvia a més d'un mínim de casos clínics, articles a revistes especialitzades i presentacions científiques. Igualment han d'haver acreditat un període de docència i investigació sobre la seva especialitat. Només posteriorment poden aspirar a un examen final (al llarg de tres dies), que dilucidarà el seu futur.

Sopar de PSN

Previsió Sanitària Nacional (PSN) organitzà un sopar per febrer al qual hi convidà els presidents del col·legis professionals sanitaris de Balears. Hi assistiren els principals directius i Francesc Fiol (exconseller de Salut i Consum del Govern).

Foto cedida per PSN

coneguem millor les clíniques veterinàries de Bal

Voleu que els vostres col·legues coneguin com i on feis feina? Si estau interessats en que la vostra clínica surti a la revista **VETERINÀRIA**, no heu de fer res més que posar-vos en contacte amb el Col·legi mitjançant la pàgina web www.covib.org

Clínica Veterinària Jesús

La Clínica Veterinària Jesús pren el nom del petit poble en què es troba, un lloc tranquil situat a tres quilòmetres d'Eivissa vila. Inaugurada fa més de quinze anys, la clínica ha donat servei veterinari a tota la població de la zona des de 1996. A començaments de l'any passat, el centre passà de na Mar Fèlix, la seva propietària aleshores, a en José Méndez i na Giulia de Palma, una jove parella de veterinaris que aterrà a Eivissa 'gairebé per casualitat'. José i Giulia agafaren el negoci i seguiren amb la feina diària, atenent els pacients de sempre i intensificant contactes per fer-ne de nous, però a la vegada, donaven una passa més i començaren la reforma d'un local pròxim, més espaiós i lluminós, que havia albergat un bar en el passat, i que dos mesos després es convertia en la nova Clínica Veterinària Jesús. Per abril de 2011, després de fer la mudança en un

cap de setmana, obriren la porta i començaren a escriure aquesta història.

Tot començà uns anys abans a Mallorca, on na Giulia i en José se conegueren fent feina. Coincidiren treballant a la Clínica Veterinària Aragó i juntaren els seus camins professionals i personals. Més endavant, amb el desig d'ampliar coneixements, volaren cap a Itàlia. Allà treballaren plegats una temporada (a la Clínica Veterinària Nerviano de Milà) i completaren les seves respectives formacions a altres centres de referència (la Clínica Gran Sasso en José i la Clínica Veterinària Vezzonio de Cremona na Giulia). Els darrers mesos de 2009 significaren el retorn de la parella a Mallorca, on se guanyaren el pa treballant en diferents llocs (en José s'incorporà a l'equip d'urgències de Canis-San Fernando-Balmes, mentre que na Giulia passà a formar part de la plantilla de la Clínica de Paguera). Així, a

Fitxa

Nom de la clínica: Clínica Veterinària Jesús.

Titulars de la clínica: Giulia de Palma i José Méndez Barbado.

Adreça: C/ Faisà, 4. 07819. Nostra Senyora de Jesús. Eivissa..

Telèfon: 971 31 29 29
www.veterinariajesus.com

Teniu obert des de: Abril de 2011.

Equip humà que conforma la clínica:
3 veterinaris i 2 auxiliars.

Equip tècnic: RX, laboratori amb bioquímica i hemograma, ecògraf, quirófan complet, anestèsia gasosa...

Especialitats: Cirurgies, cardiologia i diagnòstic.

Número aproximat de clients al mes:
Uns 20 al dia. Devers 400 mensuals

començaments de 2011, sorgí l'opció d'iniciar l'aventura eivissenca, a la que s'hi llançaren de cap. En paraules de'n José, "no és que tinguéssim molt clar el fet de dirigir la nostra pròpia clínica; és que de vegades les coses vénen així. De fet, la gestió d'una clínica me donava un poc de mandra i por a parts iguals perquè suposa encarregar-se de tot, canviar el ritme de feina i, sobretot, aprendre moltes coses noves".

Els nous propietaris arrencaren el negoci, fet pel qual comptaren amb la inestimable ajuda de na Mar Fèlix, que no deixava de ser el nexa d'unió amb el

passat, els clients, la zona... A més, decidiren donar continuïtat al personal de confiança i renovaren les auxiliars que hi havia: n'Ester i na Cati, que també realitza les tasques de perruqueria. Però a la vegada ja projectaven una nova clínica a un altre lloc més gros, de 130 metres quadrats. Tiraren d'imaginació (i de color) i dibuixaren una espai a la seva mida, amb més llum i amplitud. Passaren d'una a dues consultes i planificaren un quiròfan molt més gran i una sala d'hospitalització més àmplia, a l'hora que racionalitzaren el negoci. També col·locaren vidre a tota la zona exterior; que dota el lloc de llum natural durant tot el dia; i combinaren els colors verd, blanc i lila, donant-li així a la clínica la seva personalitat. Segons José, "ha costat però hem guanyat molt en qualitat de feina. A més, l'experiència ha estat tremendament gratificant".

Demanat sobre les dificultats que entranya qualsevol canvi, no només per

al propietari sinó també per a una clientela fixa, en José se mostra contundent: "Com he dit, na Mar ens va ser de gran ajuda per començar aquesta singladura.

La idea és formar un grup professional que pugui donar resposta satisfactòria a tots els casos que se'ns presentin, i aquest objectiu passa inevitablement per l'especialització

Però al poc temps, la criatura ja camina de tota sola. Tenim la sort que el poble (Nostra Senyora de Jesús) és un lloc en

el que hi ha moviment tot l'any i no està massa condicionat per l'estacionalitat que sí se dona a altres punts de l'Illa. Per això, no hem perdut clients... i l'únic que ens ha passat és que algun se'n ha anat al lloc on érem abans, que ara és una tenda de làmpades, i s'ha quedat un poc estranyat... però no crec que hagin tocat el seu animal".

A començaments de l'estiu passat, s'incorporà una tercera veterinària, na Sílvia García, especialista en etologia i conducta canina i felina, que completà l'equip. A més, per les seves mans passen tots els casos d'exòtics. D'aquesta manera, José es centra en les àrees de cardiologia, oncologia mèdica i diagnòstic per imatge, mentre que la seva companya és la responsable de les intervencions quirúrgiques. "La idea és formar un grup professional que pugui donar resposta satisfactòria a tots els casos que se'ns presentin, i aquest objectiu passa inevitablement per l'especialització", senyala el veterinari.

Fotos cedides per Clínica Veterinària Jesús

El Colectivo de Veterinarios Jubilados inicia el curso con una Misa en sufragio de los veterinarios fallecidos de nuestro Colegio

El pasado 26 de enero se iniciaron las actividades para el presente año, asistiendo, como es ya tradición, a una misa en la Iglesia de San Sebastián de Palma, en sufragio de los veterinarios fallecidos de nuestro Colegio.

A la convocatoria acudieron muchos compañeros, algunos acompañados de sus respectivas esposas, así como también algunas esposas y viudas de compañeros veterinarios que habitualmente nos acompañan en las actividades que desarrolla el Colectivo de Jubilados durante el año, con el renovado deseo del reencuentro entre compañeros en este inicio de curso.

Durante la celebración de la Santa Misa, el oficiante agradeció la presencia año tras año del Colectivo de Veterinarios Jubilados, animándoles a seguir manteniendo esta costumbre al iniciar el curso.

A la salida del templo, los numerosos asistentes se reunieron en una comida de compañerismo, que sirvió de fondo para

hablar de las posibles actividades a realizar durante el presente curso, dentro de las propuestas manifestadas por los propios miembros del colectivo a través de una encuesta remitida el curso pasado por la Junta Directiva.

La historia de la Veterinària a les Illes Balears

Antecedentes del origen y creación del Colegio Oficial de Veterinarios de Baleares

El primer aspecto a destacar es que el origen del Colegio Oficial de Veterinarios de Baleares no es un hecho aislado en el devenir de esta profesión,

sino que coincide en el tiempo con la mayoría de Colegios Sanitarios españoles, que aparecen, con pequeñas variaciones de tiempo, en el último decenio del siglo XIX y primero del XX.

En Baleares, el primer antecedente formal del Colegio se da ya en 1884. El 1 de mayo del citado año, se reunieron en Palma los profesores veterinarios (así se denominaban) con ejercicio clínico y sanitario en las Islas, para constituir la Asociación Veterinaria de las Baleares, cuyos objetivos eran el contribuir al progreso científico de sus

integrantes, así como a la defensa de sus derechos profesionales.

Fue su primer presidente, Don Gabriel Martorell Rubí, Subdelegado de Sanidad Veterinaria del Partido de Palma en aquellos momentos, y miembro de la Real Academia de Medicina y Cirugía de Palma de Mallorca. Su primer secretario, fue Don Julián Mut, por entonces Veterinario Militar; hijo de una familia mallorquina residente en Madrid y prestigioso bacteriólogo, que pasó destinado más tarde a Barcelona, donde por su gran labor en pro de la creación del Colegio de Veterinarios de aquella ciudad, fue nombrado Presidente Honorario del Colegio barcelonés.

La actividad de la Asociación en Baleares, que contaba con escasos medios en aquellos tiempos, se limitó a

fomentar la ayuda mutua entre sus integrantes y a la defensa de sus derechos profesionales, no reconocidos todavía en aquellos momentos en algunos municipios de las Islas.

La formación postgradual y mejora científica de estos profesionales estaba en manos entonces de dos entidades de gran prestigio en las Islas: Una, la Real Academia de Medicina y Cirugía de Palma, que ya en 1878 había introducido las secciones de Veterinaria y Farmacia, ampliando para ello sus plazas de Académico para estos profesionales; y la otra, el Ateneo Balear, a través de la Subsección de Ciencias Médicas, creada en 1882 y que con el tiempo sería la matriz generadora de los colegios profesionales de Médicos, Veterinarios y Farmacéuticos de Baleares, y de la que en el próximo número trataremos más extensamente.

TOMEU ANGUERA

¿Qué se puede hacer cuando un propietario tiene una mascota que no está a su nombre, la quiere adoptar y el propietario está desaparecido? Cómo se puede poner a nombre del nuevo propietario sin necesidad de que tenga que ir a Son Reus?

Para proceder al cambio de titularidad de un animal por hallarse su dueño desaparecido, es requisito legal entregarlo al servicio de acogimiento del municipio donde se encuentre el animal, sin que quepa la posibilidad de saltarse dicho paso. Y ello es así, porque así lo dispone el Artículo 35 de la Ley 1/1992, de 8 de abril, de protección de los animales que viven en el entorno humano, de la CAIB, que regula el procedimiento a seguir para acoger a animales vagabundos o abandonados. Así, dice el citado Artículo:

“1. Quien encontrara un animal vagabundo o abandonado deberá entregarlo al servicio de acogimiento del municipio donde estuviera el animal, el cual le dará cobijo durante quince días a efectos de devolución a su propietario. Al mismo tiempo manifestará su deseo o no de quedárselo en propiedad si no apareciera su propietario.

2. En el primer caso se le entregará el animal a los dieciséis días del acogimiento; en el segundo, será de aplicación lo establecido en los artículos 30, 31 y 32 de la presente Ley.”

De este modo, el procedimiento de actuación sería, en primer lugar acudir a Son Reus o al servicio de acogimiento del municipio pertinente, el cual se encargará de realizar las gestiones necesarias para comunicar la desaparición del animal al dueño; y una vez transcurrido el plazo sin que éste haya sido reclamado por su dueño, si previamente se había manifestado la intención de adoptarlo, se podrá proceder al cambio de titularidad.

**BUFETE ANTONIO FONT
ABOGADOS**

art al COVIB

21

Natasha Lébedeva exposa al Col·legi

Artista russa (Sant Petersburg, 1975), inicià la seva formació al seu país per desplaçar-se més tard a Madrid, on cursà estudis de gravat, fotografia, composició i suport digital. Posteriorment recalà a Mallorca, on resideix. Entre d'altres, ha protagonitzat diferents exposicions individuals com 'Elogio de Carne' (2006); 'Nu' (2007); 'Ubicaciones' (2008) o 'Dreams under construction' (2010), amb algunes de les quals ha aconseguit diverses mencions d'honor.

Solució

Tots dos animals tenen un problema cutani en una localització que dificulta la reconstrucció de la pell (en el cas dels tumors, després de l'exèresi de la massa).

Na Nura va venir a la nostra clínica amb un desgarró molt gran a la zona inguinal. S'havia intentat corregir per aposició simple dels marges, però la tensió sobre els llavis de la ferida i la mobilitat que hi ha en aquesta zona varen fer fracassar la tècnica.

En Toro havia estat operat d'un mastocitoma mitjanament diferenciat de 5 cm de diàmetre a la cara externa de l'extremitat posterior dreta. L'excés de tensió i les característiques del tumor provocaren dehiscència dels llavis de la ferida.

Com vam resoldre el problema?

Quan no tenim suficient teixit per a fer un tancament simple podem recórrer a algun tipus de plàstia cutània, altrament dit transplantament de pell.

Quines tècniques quirúrgiques vam aplicar en cada cas?

En el cas de na Nura vam fer una plàstia rotacional epigàstrica. Amb en Toro vam fer un transplantament pediculat cilíndric en dos temps quirúrgics.

Discussió

La resolució quirúrgica d'un defecte cutani es senzilla si es donen unes condicions bàsiques apropiades: coherència dels marges, absència o mínima tensió, bona vascularització i absència d'infecció.

En la majoria de casos un sutura simple per aposició directa dels marges del defecte (en una o més capes) i una bona higiene (profilaxi antibiòtica i antisèpsia local) asseguruen l'èxit de l'operació.

Quan hi ha un defecte massa gran podem optar per reduir la tensió amb diverses tècniques anomenades precisament de distensió. O bé dur pell des d'una altra localització. En el segon cas podem dur-la d'una zona adjacent o no. Quan

l'hem de dur de llocs distants podem utilitzar transplantaments lliures o en illot.

Per a zones més properes existeixen diverses tècniques. Aquí farem referència a les que vam utilitzar, sabedors que n'hi ha d'altres. En cada cas el cirurgià escull la que creu més apropiada o amb la que se sent més còmode. En tot cas sempre respectant una bona vascularització de la zona donant.

Plàstia de transposició rotacional: consisteix en dissecar la zona donant, mantenint un pedicle que conté l'artèria que la nodreix. Després es girarà per a orientar-lo en el sentit que millor vagi per a cobrir el defecte o zona receptora. Sempre s'ha de vigilar de no comprometre el reg sanguini amb un excés de rotació que estranguli l'artèria corresponent.

Plàstia cilíndrica o tubular: ve a ser una variació de l'anterior. En aquest cas, però, tot el fragment es tanca en forma de cilindre i només l'extrem d'aquest cilindre es deixa "obert" per a poder tapar el defecte. Finalment s'allibera el cilindre de la seva base quan el seu extrem distal ja ha arrelat a la zona receptora.

Nura. Zones donadora i receptora recent suturades (foto 1). Na Nura, 3 setmanes després de la cirurgia (foto 2).

Foto 1

Foto 2

Toro. Preparació de les zones donadora (nodrit per l'artèria axial geniculada) i receptora (foto 3). Sutura del pedicle a la

zona receptora (foto 4). En Toro, 5 mesos després de la segona cirurgia (foto 5).

Conclusió

Foto 3

Foto 4

Foto 5

Les plàsties cutànies representen un bon recurs per a resoldre defectes cutanis en zones compromeses o amb manca de teixit. Però per a realitzar-les convé triar apropiadament la tècnica en cada cas. És igualment important seleccionar el pacient i alligonar bé el propietari per al manteniment de la zona durant el post-operatori.

Si l'animal té un excés de mobilitat o el propietari se'n despreocupa la cirurgia pot fracassar.

El cas de na Nura va ser exemplar: En menys de 3 setmanes vam poder donar l'alta definitiva al pacient. A l'altra extremitat tenim en Toro, que tenia un entorn outdoor amb un propietari que no podia fer un bon manteniment de la zona. La qual cosa va provocar l'aparició de seroma i dehiscència parcial de les sutures. Això, unit al fet que la tècnica requereix dues cirurgies, va fer que el període de cicatrització es dilatés fins més enllà dels tres mesos.

Una nova amenaça per a la cabana ramadera de les Illes Balears: el Virus Schmallerberg

David Borràs Borràs⁽¹⁾, Ricardo del Río⁽²⁾, Miquel Àngel Miranda Chueca⁽²⁾

⁽¹⁾Laboratori de Sanitat Animal. Entomologia. IBABSA entomologia@ibabsa.net

⁽²⁾Laboratori de Zoologia i Malalties Emergents UIB-IUNICS.

A partir d'agost de 2011 es detectaren a la regió Nord Rhine-Westfalia (Alemanya) i a Holanda quadres inespecífics amb febre, pèrdua de la gana, reducció de la producció de llet (<50%) i diarrea en vaques de llet (ProMed 2011). Després de descartar les patologies compatibles amb la clínica, es realitzaren estudis metagenòmics per detectar l'agent causal. El resultat va ser un nou virus anomenat temporalment com a virus Schmallerger (VSB), en referència a la localitat alemanya d'on procediren les mostres analitzades (Hoffmann et al. 2012). Actualment s'ha notificat a la Organització Mundial de Sanitat Animal (OIE) la presència del VSB a Alemanya (OIE 2012b), Holanda (OIE 2012e), Bèlgica (OIE 2012a), Regne Unit (OIE 2012f), Itàlia (OIE 2012c) i Luxemburg (OIE 2012d) i s'han declarat fins a dia 27 de febrer de 2012 un total de 691 focus amb 2654 casos confirmats mitjançant RT-PCR (consultar WAHID de l'OIE), la major part d'ells a l'oví.

El virus Schmallerger es tracta d'un Orthobunyavirus emparentat amb virus com el Shamonda (SHAV), l'Akabane (AKAV) o l'Aino (AINOV) (Hoffmann et al. 2012), dintre del serogrup Simbu, propis de remugants i que són causa de trastorns reproductius. La relació d'aquests virus amb l'epidemiologia de la malaltia, fa pensar que probablement determinades espècies de *Culicoides* (Diptera, Ceratopogonidae), estiguin implicades en la seva transmissió, tot i que no està descartat el paper d'altres artròpodes hematòfags com ara els mosquits (Diptera, Culicidae). S'ha observat transmissió vertical transplacentària, no havent-se descrit transmissió horitzontal. Tot i que es va detectar inicialment al boví, afecta principalment a l'oví, que no manifesta generalment signes clínics, llevat que produeix alteracions en la gestació. També s'ha observat amb menor freqüència al cabrum i al vacú (AFSCA 2012), amb uns períodes de virèmia

molt curts (2-5 dies) segons els estudis preliminars (Hoffmann et al. 2012). Malgrat que alguns dels integrants del serogrup Simbu tenen la capacitat de infectar a l'home, com el virus Oropouche, per la seva semblança genètica als SHAV, AKAV i AINOV, la transmissió a humans sembla poc probable (ECDC 2011) tot i que cal establir els estudis epidemiològics necessaris per tenir més evidències.

La ràpida expansió del VSB, juntament amb l'experiència que ens ha donat l'estudi de malalties, com la Llengua Blava, ens fa pensar que tard o d'hora el virus arribarà a Espanya. En base a aquesta experiència, el comitè científic de l'EFSA ha realitzat un informe tècnic a petició de la UE, en el que a més d'analitzar la situació actual i les

Femella adulta de *Culicoides imicola*. Foto cedida per Ibabsa

dades necessàries per realitzar un treball epidemiològic internacional, es dibuixen els possibles escenaris que es poden donar a nivell Europeu amb l'arribada de la primavera a 2012 (EFSA 2012), conclouent que la dispersió de la malaltia dependrà de la temperatura i del nombre de vectors (sempre que es superin uns determinats llindars) per hoste susceptible, tot i que encara és prest per realitzar models fiables ja que la informació que tenim al respecte és limitada.

Pel que fa els vectors, els candidats més probables com s'ha comentat anteriorment, són els *Culicoides* spp., però fins al moment no s'ha definit quina/es espècie/s n'estan implicades. Si ens

basem en la seva homologia amb AKAV, SHAV i AINOV, els principals vectors pertanyen al subgènere Avaritia (Taula 1), com ara *C. imicola*, present a l'Europa mediterrània, i el complex *Obsoletus*, àmpliament distribuït per tota Europa. Pel que fa a les Balears, tant *C. imicola* com el complex *Obsoletus* presenten poblacions ben establertes (Miranda et al. 2003) i pics d'activitat característics (Miranda et al. 2004).

Referències

AFSCA 2012. Virus de Schmallerberg: Primer cas chez un foetus bovin. Blackburn, NK., L. Searle, and R. J. Phelps 1985. Virus isolated from *Culicoides* (Dipt., Cerat.) caught at the Veterinary Research Farm, Mazowe, Zimbabwe. J. Entomol. Soc. S. Afr. 48:336. Doherty, R. L., J. G. Carley, H. A. Standfast, A. L. Dyce, and W. A. Snowdown 1972. Virus strains isolated from arthropods during an epizootic of Bovine Ephemeral Fever in Queensland. Australian Veterinary Journal 48:86. ECDC 2011. Risk assessment: New Orthobunyavirus isolated from infected cattle and small livestock - potential implications for human health. EFSA 2012. Technical report: "Schmallerberg" virus: likely epidemiological scenarios and data needs European Food Safety Authority. Hoffmann, B., M. Scheuch, D. Höper, R. Jungblut, M. Holsteg, H. Schirmmeier, M. Eschbaumer, K. V. Goller, K. Wernike, M. Fischer, A. Breithaupt, T. C. Mettenleiter, and M. Beer 2012. Novel Orthobunyavirus in Cattle, Europe, 2011. Emerg Infect Dis 18 In Press. Kurogui, H., K. Akiba, Y. Iraba, and M. Matumoto 1987. Isolation of Akabane virus from the biting midge *Culicoides oxystoma* in Japan. Veterinary Microbiology 15:243-248. Lee, V. H. 1979. Isolation of viruses from field populations of *Culicoides* (Diptera, Ceratopogonidae) in Nigeria. Journal of Medical Entomology 16:76-79. Miranda, M. A., D. Borràs, and C. Rincón 2004. Seasonal abundance of *Culicoides imicola* and *C. obsoletus* Group in the Balearic Islands (Spain). Veterinaria Italiana 40:292-295. Miranda, M. A., D. Borràs, C. Rincón, and A. Alemany 2003. Presence in the Balearic Islands (Spain) of the midges *Culicoides imicola* and *Culicoides obsoletus* group. Medical and Veterinary Entomology 54. Mohamed, M. E. H., and P. S. Mellor 1990. Further studies on bluetongue and bluetongue related Orbiviruses in the Sudan. Epidemiol. Infect. 105:619-632. Muller, M. J. 1995. Veterinary arbovirus vectors in Australia-a retrospective. Vet. Microbiol. 46:101-106. OIE 2012a. Schmallerberg-virus, Belgium. Immediate notification. OIE 2012b. Schmallerberg-virus, Germany. Immediate Notification. OIE 2012c. Schmallerberg-virus, Italy. Immediate notification. OIE 2012d. Schmallerberg-virus, Luxembourg. Immediate notification. OIE 2012e. Schmallerberg-virus, Netherlands. Immediate notification. OIE 2012f. Schmallerberg-virus, United Kingdom. Immediate notification. ProMed 2011. Undiagnosed illness, bovine - Germany, Netherlands: Request for information. Archive 201111153371. St George, T. D., H. A. Standfast, and D. H. Cybinski 1979. Isolations of Akabane Virus from sentinel cattle and *Culicoides brevitarsis*. Australian Veterinary Journal 54:561. Yanase, T., T. Kato, K. Yoshida, S. Ohashi, M. Yamakawa, Y. Miura, and T. Tsuda 2005a. Isolation of bovine Arboviruses from *Culicoides* Biting Midges (Diptera: Ceratopogonidae) in Southern Japan: 1985-2002. Journal of Medical Entomology 42:63-67. Yanase, T., K. Maeda, T. Kato, S. Nyuta, H. Kamata, M. Yamakawa, and T. Tsuda 2005b. The emergence of the Shamonda virus, an arthropod-borne virus, in Japan. Archives of Virology 150:361-369.

Taula 1. Distribució dels Virus Akabane (AKAV), Virus Aino (AINOV) i Virus Shamonda (SHAV) relacionada amb els seus principals vectors de transmissió.

Virus	Distribució	Vectors
AKAV	Àfrica	<i>C.oxystoma</i> al Japó (Yanase et al. 2005a, Kurogui et al. 1987)
	Àfrica	<i>C.brevitarsis</i> a Austràlia (Muller 1995, St George et al. 1979, Doherty et al. 1972)
	Orient Mitjà	<i>C.imicola</i> a Oman (Mohamed and Mellor 1990)
	Oceania	<i>C.milnei</i> , junt a <i>C.imicola</i> a Zimbawe (Blackburn et al. 1985)
AINOV	Àsia i Oceania	<i>C.brevitarsis</i> a Austràlia (Muller 1995)
		<i>C.oxystoma</i> al Japó (Yanase et al. 2005a)
SHAV	Japó i Nigèria	<i>C.brevitarsis</i> (Yanase et al. 2005b)
		<i>C.imicola</i> a Nigèria (Lee 1979)

En cas de tenir sospita de la presència de la malaltia, consulteu amb el "Programa Nacional de Vigilancia Epidemiológica frente al Virus de Schmallerberg", que podeu descarregar de la pàgina del MARM. <http://rasve.mapa.es/Publica/Programas/NORMATIVA%20Y%20PROGRAMAS/PROGRAMAS/2012/VIRUS%20SCHMALLERBERG/PROGRAMA%20NACIONAL%20DE%20VIGILANCIA%20DEL%20VIRUS%20SCHMALLERBERG%20FEBRERO%202012.PDF>

Sabadell Professional

Una cosa es decir que trabajamos en PRO de los profesionales. Otra es hacerlo:

Cuenta Expansión PRO.

Te abonamos el 10% de tu cuota de colegiado*.

Más de

0

comisiones de administración y mantenimiento.

+

3%

de devolución de tus principales recibos domésticos, hasta un máximo de 20 euros al mes.

+

Gratis

la tarjeta de crédito y de débito.

+

1.300

oficinas a tu servicio.

Al fin y al cabo, somos el banco de las mejores empresas. O lo que es lo mismo, **el banco de los mejores profesionales: el tuyo.**

Llámenos al **902 383 666**, organicemos una reunión y empecemos a trabajar.

sabadellprofessional.com

*Hasta un máximo de 100 euros al año.

El banco de las mejores empresas. Y el tuyo.

